

РЕШЕНИЕ

№ 6968

гр. София, 25.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 59 състав,
в публично заседание на 04.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **6840** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-чл. 178 АПК.

Производството по делото е образувано по жалба на Г. И. Г.-Д., с ЕГН [ЕГН], от [населено място] срещу Заповед № 812/07.06.2021 г. на министъра на околната среда и водите, с която е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя с ответника, на основание чл. 107, ал.1, т.5 ЗДСл.

В жалбата са изложени подробни съображения за основателността ѝ и за незаконосъобразност на оспорената заповед. Посочва, че правоотношението е прекратено, тъй като са променени изискванията за заемане на длъжността, която е заемала началник отдел в ГД ОПОС, отдел Мониторинг. Променено е изискването за наличие на придобита образователна степен в областта на техническите науки или в областта на природните науки. Въведено е изискване за заемане на длъжността съответното лице да притежава образование в областта на Природни науки, математика и информатика и технически науки. Посочва, че в т. 63 от класификатора на длъжностите в администрацията, минималното изискване за заемане на длъжността началник на отдел в министерството е образователна степен магистър без конкретизация на специалността, ранг II младши и опит от 5 години. Жалбоподателят отговаря на тези изисквания. Изменението в длъжностната характеристика не е настъпило по силата на нормативен акт, а се дължи на изцяло незаконосъобразна субективна преценка на министъра на околната среда и водите. Промяната не се дължи на обективна причина, а на субективна преценка на една от страните в правоотношението. Поради това намира, че не са налице предпоставките на чл. 107,

ал.1, т.5 ЗДСл. Моли за отмяна на заповедта. Претендира разноси по реда на чл. 38, ал.1, т.3 ЗА.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично и заедно с адв. Д., който поддържа жалбата, с изложените в нея съображения. Моли за отмяна на оспорената заповед.

Ответната страна, министърът на околната среда и водите представя становище по жалбата, с което счита, че същата е неоснователна и моли за нейното отхвърляне и оставяне в сила на заповедта. Посочва, че заповедта е издадена от компетентен орган, в предвидената от закона писмена форма, като съдържа фактическите и правни основания за нейното издаване. Основната функция, която жалбоподателят е изпълнявала на заеманата длъжност е организира и контролира цялостната дейност на отдела в осъществяване на мониторинг и наблюдение на изпълнението на проекти по ОПОС, извършване на верификация на разходи по проектите, анализ и обобщаване на информация за напредъка на ниво проект. Жалбоподателят е с икономическо образование, поради което не може да изпълнява посочената дейност. Счита, че в оперативната самостоятелност на органа е да прецени какви да бъдат изискванията за заемане на конкретна длъжност, която преценка не подлежи на съдебен контрол. Моли за отхвърляне на жалбата.

В съдебно заседание се представлява от процесуалните си представители юрк. Х. и юрк К., които оспорват жалбата, като я считат за неоснователна и недоказана. Молят за нейното отхвърляне и потвърждаване на заповедта. Претендират разноси за юрисконсулт.

В представени писмени бележки доразвива съображенията си за законосъобразност на заповедта и неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Не се спори по делото, че жалбоподателката Г. И. Г.-Д. е заемала длъжност началник отдел „Мониторинг“, в ГД ОПОС, считано от 01.04.2014 г., с ранг II младши.

Не се спори и, че жалбоподателката притежава висше образование по специалността „Икономика на индустрията“, с допълнително придобита образователна степен магистър на Социални и икономически науки, по специалността бизнес администрация.

Видно от длъжностната характеристика за длъжността началник отдел „Мониторинг“, в ГД ОПОС, към 05.01.2021 г. изискванията за заемане на посочената длъжност са висше образование – магистър, в професионална област социални, стопански и правни науки, технически науки, минимум пет години опит и/или придобит II младши ранг. Основните задължения за длъжността са организира, ръководи и контролира работата на секторите в отдела в изпълнение на функционалните им задължения и следи за правилното прилагане и спазване на процедурите и сроковете по ОПОС, формулира и отчита изпълнението на необходимите действия за изпълнение на краткосрочните, средносрочните и дългосрочни цели на отдела; следи и контролира процеса на техническа и финансова верификация, съгласно нормативните срокове и процедурите по оперативната програма; анализ и обобщаване на информация за напредъка на ниво проект и др.

С доклад изх. № 95-00-2364/03.06.2021 г., зам.-главният директор на ГП ОПОС е предложил на главния секретар на МОСВ да измени длъжностната характеристика за длъжността началник отдел „Мониторинг“, в ГД ОПОС, в т. 10, тъй като за изпълнение на задълженията на тази длъжност, е необходимо наличие на придобита образователна степен в областта на техническите науки /техническо, инженерно образование/ или в областта на природните науки.

Въз основа на този доклад е извършена промяна в длъжностната характеристика за длъжността началник отдел „Мониторинг“, в ГД ОПОС, като променена е единствено т. 10 от длъжностната характеристика „Изискванията за заемане на длъжността“, а именно висше образование – магистър, в професионална област технически науки, природни науки, математика и информатика. Основните задължения за длъжността не са променени.

Длъжностната характеристика е връчена на жалбоподателя на 01.07.2021 г. при отказ, удостоверен с подписа на главния секретар на МОСВ.

С доклад изх. № 95-00-2364/03.06.2021 г. до министъра на околната среда и водите, главният директор на ГД ОПОС е предложил предприемането на необходимите действия и връчване на длъжностната характеристика на засегнатото от нея лице.

На основание посочените доклади и чл. 107, ал.1, т.5 ЗДСл., министърът на околната среда и водите е издал процесната Заповед № 812/07.06.2021 г., с която е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя с ответника. Като причини за прекратяването е посочена обективна невъзможност на държавния служител да изпълнява служебните си задължения. В мотивната част на заповедта е преповторено съдържанието на доклад изх. № 95-00-2364/03.06.2021 г. на зам.-главния директор на ГП ОПОС относно спецификите на длъжността. Със заповедта е разпоредено да се изплати обезщетение за неизползван платен годишен отпуск в размер на 13 работни дни за 2021 г. и 3 дни за 2020 г.

Заповедта е връчена на Г. И. Г.-Д. на 01.07.2021 г.

Със заповед № 863/05.07.2021 г., министърът на околната среда и водите е наредил да се изплати на жалбоподателя обезщетение за неизползван платен годишен отпуск в размер на три дни за 2021 г.

Жалбата е подадена на 06.07.2021 г., чрез ответния орган.

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на оспорване е Заповед № 812/07.06.2021 г. на министъра на околната среда и водите, с която е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя Г. И. Г.-Д. с ответника, на основание чл. 107, ал.1, т.5 ЗДСл.

Жалбата срещу процесната заповед е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от легитимирано лице, адресат на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение, същата съдържа необходимите реквизити, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество е основателна.

По съответствие на заповедта с процесуалния закон.

Оспорената заповед е издадена от министъра на околната среда и водите, който е

компетентния орган, съгласно чл. 108, ал. 1 ЗДСл. Министърът на околната среда и водите е органът по назначаване на държавния служител, тъй като видно от длъжностната характеристика, ГД ОПОС, в която се намира отдела, на който жалбоподателят е бил началник, е в структурата на МОСВ. Поради това, като орган по назначението, министърът на околната среда и водите е и органа, който следва да прекрати служебното правоотношение на жалбоподателя. Поради това, заповедта е издадена от компетентен орган.

Спазени са установената писмена форма и съдържание за издаване на административен акт - чл. 108 ЗДСл. В заповедта е посочен издателя на акта, неговия адресат, правното основание за прекратяване, а именно чл. 107, ал.1, т.5 ЗДСл, словно са отразени мотиви за прекратяването, а именно поради обективна невъзможност на служителя да изпълнява служебните си задължения. Посочено е изменението на длъжностната характеристика, в т.10, касателно изискванията за заемане на длъжността, както и необходимостта от него. Отражено е, че предвид направеното изменение в т. 10 от длъжностната характеристика, Г. И. Г.-Д. не отговаря на изискванията за заемане на длъжността, тъй като не притежава образование в областта на технически науки, природни науки, математика и информатика. Мотиви се съдържат, както в самата заповед, така и в двата доклада с изх. № 95-00-2364/03.06.2021 г. на главния и зам.-главният директор на ГП ОПОС.

Изменението в длъжностната характеристика, дало основание за прекратяване на служебното правоотношение на жалбоподателя, е извършено по инициатива на зам.-главния директор на ГД ОПОС, на основание чл. 8, ал.1, т.1 от наредбата за длъжностите характеристики на държавните служители. Мотивите за изменението са отразени в доклад изх. № 95-00-2364/03.06.2021 г., зам.-главният директор на ГП ОПОС, в който са обосновани промени в характера и организацията на работата. Измененията в длъжностната характеристика е утвърдена от главния секретар на МОСВ, а изменената длъжностна характеристика е връчена на Г. И. Г.-Д. на 01.07.2021 г.

Предвид изложеното, при издаване на заповедта, съдът приема, че не са допуснати съществени процесуални нарушения, водещи до отмяна на заповедта на процесуално основание, като не е нарушено правото на защита на жалбоподателя.

По съответствие с материалния закон.

Поради липсата на процесуално нарушение, водещо до отмяна на акта, следва да извърши проверка относно спазването на изискванията на материалния закон при издаване на заповедта.

Както се посочи по-горе, основанието за прекратяване на служебното правоотношение на жалбоподателя, е изменение в изискванията за заемане на длъжността началник на отдел „Мониторинг“, в ГД ОПОС, като новите изисквания за заемане на посочената длъжност са висше образование – магистър, в професионална област социални, стопански и правни науки, технически науки, каквото образование жалбоподателят не притежава.

Съгласно чл. 107, ал. 1, т.5 от Закона за държавния служител, органът по назначаването прекратява служебното правоотношение без предизвестие, когато е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3 ЗДСл. Следователно, за да е налице законосъобразно прекратяване на служебното правоотношение на това основание, е

необходимо едновременно да са налице следните условия: 1. да е създадена нова фактическа обстановка /да е възникнало ново обстоятелство/; 2. същата да води /да поставя/ до невъзможност служителю да изпълнява задълженията си по длъжностната характеристика и 3. причините за тази невъзможност да са обективни – да не зависят /да стоят във/ от волята на двете страни по служебното правоотношение. Конкретните релевантни факти не трябва да са обусловени и зависими от действията на страните.

Едностранното, произволно и необосновано въвеждане на промени в изискванията за заемане на длъжността, които не са свързани със спецификите на функциите и задачите на длъжността, не попада в определението за „обективна невъзможност“ по смисъла на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл. В случая, посочените от органа по назначаване фактически основания за издаване на заповедта не обосновават извод за наличие на обективна невъзможност служителю да изпълнява задълженията си, поради промяна в изискванията за заемане на длъжността, тъй като промените са извършени по изрично волеизявление на органа по назначение, материализирано в утвърдената длъжностна характеристика. Променените изисквания за заемане на длъжността не стоят извън волята на органа по назначаване, а са извършени по негово изрично волеизявление. За да е налице обективна невъзможност по смисъла на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл, същата следва да бъде породена от причини, за настъпването на които нито една от страните не е изразила изрична воля или не е съдействала за настъпването им по каквато и да е било начин. В този смисъл Решение № 11417/27.10.2016 г. на ВАС по адм. дело № 7948/2015 г., V отд.; Решение № 158 от 06.01.2021 г. на ВАС, V отд. по адм. дело 12577/2020 г.; Решение № 9296/10.07.2020 г. на ВАС, V отд., по адм. дело № 2490/2020 г.; Решение № 9398/19.06.2019 г. на ВАС, V отд., по адм. дело № 14779/2018 г.

Следва да се посочи, че изискванията за заемане на длъжността, установени в длъжностната характеристика, които не са регламентирани с нарочна правна норма, могат да бъдат променяни по реда и условията на чл. 8 от Наредбата за длъжностните характеристики. Според цитираната разпоредба изменение на длъжностните характеристики може да се извършва по инициатива на звеното по човешки ресурси или на преките ръководители при наличие на една или повече от изчерпателно посочените предпоставки, а именно: 1. настъпили промени в характера и организацията на работата; 2. изменения във функциите на звеното, регламентирани с устройствения правилник на администрацията; 3. въвеждане на нови стандарти, модели и/или технологии за осъществяване на определени административни дейности или работни процеси; 4. предписания от контролни органи. В случая не се твърди и не са ангажирани доказателства промяната в длъжностната характеристика да е наложено от наличие на което и да е от изрично установените в разпоредбата на чл. 8 от Наредбата основания. Цитирана е разпоредбата на чл. 8, ал.1, т.1 от Наредбата за длъжностните характеристики - настъпили промени в характера и организацията на работата, но реално такива промени не са отразени нито в заповедта, нито в доклада, въз основа на който е променена длъжностната характеристика. Действително, изменението в длъжностната характеристика е в оперативната самостоятелност на органа, но това не означава, че измененията следва да се извършват самоволно и необективно. Промените следва да са съобразени, както със спецификата на работата за съответната длъжност, така и с принципите, заложи в АПК.

Съдът намира заповедта за постановена и в противоречие с принципа за съразмерност по чл. 6 АПК, както и за постановена в противоречие с целта на закона –

ЗДСл. Изводите за това съдът прави от събраните по делото доказателства доклад изх. № 95-00-2364/03.06.2021 г., зам.-главният директор на ГП ОПОС и новата длъжностна характеристика. От тях се установява, че освен изискванията за заемане на длъжността, в друга част длъжностната характеристика не е изменена, като не са изменени нито преките задължения, които ще се извършват, нито отговорностите, нито характера на работа. Не е ясно по какви причини в периода от седем години, в които жалбоподателят е заемал длъжността началник отдел Мониторинг, образованието, което притежава е било релевантно към задълженията на длъжността, а към 03.06.2021 г. вече то не е достатъчно. Предвид констатираното, изработването и одобряване на нова длъжностна характеристика, връчена в един и същи ден с изготвената заповед за освобождаване от длъжност, води до извод за превратно упражняване на власт от страна на издателя - органът по назначаването, който е имал за единствена цел да обоснове прекратяване на служебното правоотношение с Г. И. Г.-Д., поради настъпила невъзможност да изпълнява задълженията си. Предвид изложените съображения, оспорената Заповед № 812/07.06.2021 г. на министъра на околната среда и водите, като незаконосъобразна, следва да бъде отменена.

По разноските:

С оглед изхода на делото на жалбоподателя следва да се присъдят разноски за адвокат, съобразно правилата на чл. 38, ал.1, т.3 ЗА в минимален размер, посочен в Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Процесуалният представител на жалбоподателя посочва като основание за оказване на безплатна правна помощ по чл. 38, ал.1, т.3 ЗА, близки приятелски отношения между него и жалбоподателя и нейните родители. Тъй като за удостоверяване на тези отношения доказателства не могат да бъдат събирани, съдът ги приема за доказани, поради което следва да определи възнаграждение за адв. Д. в размер, определен по чл. 8, ал.3 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, от 500,00 лв.

На ответника не следва да се присъждат разноски.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 172, ал.2 АПК, настоящия съдебен състав на Административен съд София град

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Заповед № 812/07.06.2021 г. на министъра на околната среда и водите, с която е прекратено служебното правоотношение на Г. И. Г.-Д., с ЕГН [ЕГН], от [населено място] с ответника, на основание чл. 107, ал.1, т.5 ЗДСл.

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите, **ДА ЗАПЛАТИ** на адвокат Г. Я. Д., от САК сумата от 500,00 лв., за оказана от него на Г. И. Г.-Д., с ЕГН [ЕГН], от [населено място] безплатна правна помощ, на основание чл. 38, ал.1, т.3 ЗА.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ:

